

УДК 016:39-05

DOI <https://doi.org/10.15407/nz2019.05.1039>

НОВІ ЗВЕРШЕННЯ ВЧЕНОГО (До 65-річчя від дня народження ВАСИЛЯ СОКОЛА)

Галина КОВАЛЬ

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-2998-2357>

кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник,
Інститут народознавства НАН України,
відділ фольклористики,
проспект Свободи, 15, 79000, м. Львів, Україна
e-mail: galyna.kov@gmail.com

Ювілейна розвідка присвячена відомому вченому доктору філологічних наук, професорові, заслуженому діячеві науки і техніки України, завідувачеві відділу фольклористики Інституту народознавства НАН України Василю Соколу. У сконденсованій формі представлено його життєвий і творчий шлях, бібліографію праць за останні п'ять років.

Предметом дослідження стала біографія, трудова та наукова діяльність фольклориста. Акцент поставлено на спадщині останнього періоду. Джерельною базою пропонованої студії стали як окремі книжкові публікації, так і статті в різних виданнях. З-поміж двадцяти великоформатних позицій — три монографії, одне масштабне науково-довідкове видання, решта фольклорні зібрання. Автор розглядав різні народознавчі питання, починаючи від регіональних і завершуючи загальнонаціональними. На особливу увагу заслуговує дослідження фольклорної прози про три голодомори в Україні ХХ ст. До двохсотліття української фольклористики під керівництвом В. Сокола з'явилася перша національна енциклопедія. Статті автора багатоаспектні — з історії фольклористики, поезики, жанрології. Важливий бік його наукової діяльності останнього періоду — з'ясування окремих відомостей з історії церковних діячів, епістолярної спадщини Т. Реваковича, багатьох інших кореспондентів. Зараз посилено працює над фольклором ХХ ст., майже не вивченого масиву про діяльність ОУН-УПА, про виселення українців до Сибіру, народного руху Опору проти тоталітарних режимів у 1940—1960-х рр. Важлива сторінка в науковій біографії фольклориста — продовження бібліографічного списку праць, з яких дізнаємося про динаміку, коло дослідницьких інтересів.

Ключові слова: біографія, наукова діяльність, монографія, фольклорний збірник, народна проза, пісні.

Halyna KOVAL

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-2998-2357>

Candidate of Philology, Senior Researcher
The Ethnology Institute National Academy
of Sciences of Ukraine
Department of Folklore,
15, Svobody ave., 79000, Lviv, Ukraine
e-mail: galyna.kov@gmail.com

NEW ACHIEVEMENTS OF THE SCHOLAR (To the 65th anniversary of Vasyl Sokil)

Anniversary essay is dedicated to the famous scholar Doctor of Philological Sciences, Professor, Honoured Worker of Science and Technology of Ukraine, Head of the Folklore Studies Department of the Ethnology Institute of the National Academy of Sciences of Ukraine Vasyl Sokil. His life and creative career, as well as bibliography of works for the last five years are presented in a condensed form.

The subject of the study was the biography, work and scientific activity of the folklorist. The emphasis is placed on the legacy of the last period.

The source base of the proposed study was both individual book publications and articles in various editions. Monographs and collections are a significant part of the scientific work. From more than twenty large format items — three monographs, one large-scale scientific-reference publication, the rest are folklore collections. The author dealt with various ethnological issues, ranging from regional to national. It is about the legends and retellings of the Carpathian Ukrainians, historical retellings from princely times to the guerrillas period. The study of folklore prose about three famines in Ukraine in the twentieth century is worth special attention. The first national encyclopedia dedicated to the bicentenary of Ukrainian folklore studies appeared under the leadership of V. Sokil. It contains information about researchers and collectors of oral literature, journals, scientific institutions, genres, theory, poetics, and so on.

The articles of the author are multidimensional — the history of folklore studies, poetics, genre studies. They solve new problems that have not yet been studied or were just partially solved. An important aspect of his scholarly activity of the last period is the elucidation of certain information on the history of church figures, the epistolary heritage of T. Revakovich, and many other correspondents. Now he is working hard on the folklore of the twentieth century, an almost uncharted array about the activities of the Organization of Ukrainian Nationalists-Ukrainian Insurgent Army, the eviction of Ukrainians to Siberia, the popular resistance movement against totalitarian regimes in the 1940s and 1960s.

An important page in the scientific biography of the folklorist is the continuation of the bibliographic list of works from which we learn about the dynamics, the range of research interests.

Keywords: biography, scientific activity, monograph, folklore collection, folk prose, songs.

Вступ. Василь Сокіл — один з провідних фольклористів України, котрий успішно працює на народознавчій ниві. П'ять років тому його досягнення були проаналізовані в підсумкових статтях. С. Павлюк представив творчий портрет дослідника, розкрив його наукові позиції, акцентував на особі наставника, керівника відділу фольклористики Інституту народознавства НАН України — одного з найпотужніших на сьогодні фахових підрозділів [1, с. 639—641]. Тоді ж йому була присвячена ювілейна стаття інших авторів, у якій розкрито життєвий і науковий шлях. Значна увага звернена на збирацьку та дослідницьку діяльність, едиційну практику. Розглянуто також організаційно-пошукові досягнення як керівника та опонента дисертаційних досліджень [2, с. 642—668].

До 35-ліття наукової діяльності та 60-річчя від дня народження вийшов у світ бібліографічний покажчик «Василь Сокіл» [3]. У ньому містяться також відомості про автора, опис його книжкових видань, аналітичних розвідок, фольклорних зібрань. Доробок чималий, але на тому народознавець не зупинився, а значно примножив його. Тут подаємо стисло характеристику вченого в енциклопедичному ключі та даємо список праць за останні п'ять років.

Основна частина.

I. Відомості про фольклориста

СОКІЛ Василь Васильович (27.09.1954, за паспортом — 1.10.1954, с. Волосянка Сколівського р-ну Львівської обл.) — український фольклорист, педагог. Доктор філологічних наук (2005), професор (2009). Лауреат обласної премії відомим ученим і знаним фахівцям (2014). Почесна Грамота НАН України (2014). Заслужений діяч науки і техніки України (2017). Лауреат премії НАН України ім. О. Потебні (2019). Закінчив Славську середню школу (1971). Учитель Хащоватської восьмирічної школи на Сколівщині (1971—1973). 1973 — 1977 студент українського відділення філологічного факультету Дрогобицького педінституту (тепер ун-ту) імені І. Франка. Після закінчення працював учителем Ялинкуватської восьмирічної школи (1977—1986). Навчався в аспірантурі Львівського відділення Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії імені М. Рильського АН УРСР (тепер Інститут народознавства НАН України), 1986—

1989. З 1990 — молодший науковий співробітник, 1992 — науковий, 1995 — старший науковий співробітник відділу фольклористики Інституту народознавства. 2001—2002 — в. о. завідувача, з 2003 — завідувач відділу фольклористики. Досліджує український оповідний і пісенний фольклор. Автор монографії «Народні легенди та перекази українців Карпат» (1995), в якій проаналізував сюжетний фонд легенд та переказів за основними тематичними циклами, мотивами. Розкрив теоретичні проблеми, пов'язані зі специфікою жанрів, класифікацією відповідного матеріалу. У книзі досліджено етіологічні, есхатологічні, біблейно-героїчні та агіографічні легенди. Увагу приділено міфологічним істотам, силам та предметам. Ґрунтовно розглянуті регіональні історичні й топонімічні народні твори. «Українські історико-героїчні перекази: структурно-семантичний та поетичний аспекти» (2003) — монографія, за оцінкою рецензента, «десятий скарб» фольклориста, де висвітлено історію України з погляду народу від найдавніших часів до початку ХХ ст.: княжі часи, період боротьби українців з монголо-татарськими й турецькими завойовниками, гайдамаччини та Коліївщини, опришківський рух у Карпатах. Висвітлено питання поетики жанру. На основі усних джерел з'ясовано роль і місце видатних осіб в історичному процесі. Перевидав збірку М. Возняка «Українські перекази» (1993), у якій збережена «історична пам'ять народу». Він — упорядник низки збірників: «Писана Керниця: топонімічні легенди та перекази українців Карпат» (1994), де містяться твори про назви міст, сіл, річок, потоків, озер, гір, полонин тощо. Це регіональне видання бойківського, гуцульського та лемківського оповідних творів. «Фольклорні матеріали з отчого краю» (у співавторстві з Г. Сокіл, 1998) представлена усна словесність з трьох бойківських сіл Волосянки, Верхньої Рожанки та Ялинкуватого Сколівського р-ну Львівської обл.: обрядова поезія, родинна та соціальна лірика, пісні національно-визвольних змагань, стрілецькі пісні, пісні періоду ОУН—УПА, тюремні пісні. Чільне місце відведено малим фольклорним жанрам — коломийкам, прислів'ям та приказкам, загадкам. «Народні пісні українців Зеленого Клину» (1999) — антологія текстів, зафіксованих на Далекому Сході від переселенців з України. Автор представив фольклорну традицію та стан культурного

життя наших земляків у Приморському, Хабаровському краях, Амурській обл., яка виявилася чи не єдиним націєзберігаючим комплексом. Видання «Як виник світ: легенди, колядки, балади» (2001) висвітлює народний погляд на світотворчий процес — землю, сонце, місяць, зорі; явища природи; надприродні істоти; людей; предмети культури; рослини; тварини. Перекази про княжу та козацько-гетьманську державу, про соціально-визвольні рухи XVII—XIX ст. опубліковані у збірнику «Історичні перекази українців» (2003). Наукові зацікавлення дослідника вийшли на ширші обрії, оскільки предметом спостережень стали уснопоетичні джерела з усієї України, а його герої — князі, гетьмани, козаки, гайдамаки, опришки. Фольклорні записи з часів голодомору — «Українці про голод 1932—1933» (2003). Матеріал представлено у розділах «Колективізація», «Напади. Пограбування. Руїнування», «Рятування. Вживання людей», «Вимирання людей». Тексти зафіксовані упродовж 1995—2003 рр. у тринадцяти центрально-східних, північних та південних областях України. Цінність зібрання, що це власні записи, за якими чітко простежується «почерк» збирача, його наукова лабораторія. Народно-пісенна культура Франкового села збережена в науковому зібранні «Народні пісні з батьківщини Івана Франка» (2003). До нього ввійшли записи із сіл Нагуєвичі, Ясениця Сільна, Уріж, охоплено півторастолітню народнопоетичну традицію (фіксації Івана Франка та його сина Петра, М. Павлика, Ф. Колесси, З. Штундер, Г. Дем'яна та чимало зразків самого упорядника). Не оминув дослідник одну з найтрагічніших подій України — знищення Запорозької Січі. З цією метою він зібрав та впорядкував збірку «Джерела про зруйнування Запорозької Січі» (2005). Вона складається з писемних та усних джерел, які містять інформацію, пов'язану з підготовкою та самим знищенням козацьких вольностей, розкривають народний погляд на цю подію. Франкознавчу тематику продовжив, студіюючи фольклорну прозу, яку зафіксував письменник. Уперше в українській фольклористиці він опублікував окремою збіркою «Народна проза у записах Івана Франка» (2006). У ній репрезентовано: казки про царя та його дочку, легенди «Бог і біда», «Цар-Давид і Сабат-море», про Пилата, про Христові муки, перекази про татарські напади, про опришків, демоноло-

гічні оповідання, значну кількість анекдотів. Вагомий часовий і тематичний діапазон творів представлено у книзі «Львів в українському фольклорі» (2006), присвяченій 750-річчю заснування міста. Опубліковано писемні джерела про княжий Львів: літописні та хронікальні відомості про початки міста, усні джерела (перекази, оповідання). Залучені й пісенні тексти (обрядові та необрядові, суспільно-побутові, пісні національно-визвольних змагань). Дослідник щоразу звертається до витоків народнопоетичних джерел своїх краян. Записи від однієї респондентки поміщено в збірці «Народні пісні з голосу Параски Павлюк» (2009). Це різножанрові твори баладного, родинно-побутового та коломийкового характеру. Вони дали підстави зарахувати виконавицю до неординарних постатей, яскравих носіїв фольклорної традиції. Дослідник — один із членів редколегії тритомного видання зібрань праць М. Зубрицького. В другому томі (2016) він виступив упорядником, йому належить вступна стаття, а також підготовка автобіографії священника, його записної книжки, повної бібліографії вченого. Уперше в українській народознавчій науці опублікував зібрання фольклору та діалектизмів бойківського села («Волосянка у фольклорі та говірці», 2016). Унікальність у тому, що кожен народнопоетичний твір має топонімічну прив'язку (коломийка чи переказ).

«Фольклорна проза про голодомори ХХ ст. в Україні: парадигма тексту» (2017) — перша фундаментальна в національній фольклористиці праця, що ґрунтується на усних джерелах. Вона складається з двох частин — дослідницької та матеріалів (фіксацій автора). Розглянуто основні джерелознавчі й термінологічні питання. Увагу зосереджено на ролі традиції, пам'яті, виконавстві у цій царині, особливостях сюжетотворення та каталогізації народних оповідань і переказів. Розкриваються поетичні виміри тексту, міміка, жести оповідачів. Учений став керівником, науковим редактором та упорядником «Української фольклористичної енциклопедії» (2018) — першого фахового видання в національній науці, в якому підсумовано досягнення за 200 років. Тут представлено розвідки про фольклористів, важливі збірники, часописи, наукові установи, а також репрезентовано жанри усної словесності, розробки з теорії та поетики фольклору. Його власних статей нараховується понад 80. На особливу увагу заслуговує праця «Епістолярій Тита Реваковича» (2019). У книзі вперше представлено в повному обсязі листи Т. Реваковича та кореспондентів до нього. Всього опубліковано 822 листи. Кореспондентське коло дуже різноманітне — письменники, науковці, юристи, вчителі, громадсько-політичні діячі, вояки та найбільше священнослужителі. У листах відображена ціла епоха боротьби та поступу до незалежної України. Автор подав надзвичайно цінні біографи кореспондентів. Уперше запропонував читачам зібрання народних пісень, здійснене 40 років тому під час експедиції в зону будівництва водосховища на річці Стрий — села Довге, Новий Кропивник, Рибник, що на Дрогобиччині («Зелені гори, не тужіть за нами». Народні пісні з Довгого та околиць у записах Василя Сокола. 2019). До книги увійшли пісні різних жанрів: колядки та щедрівки, пастуші обрядові, прядильні, весільні, балади, історичні пісні, а також родинно-побутові, соціально-побутові пісні. Він автор понад двох сотень статей з української фольклористики. Вони стосуються історико-народознавчих питань, теорії, поетики фольклору. Є розвідки цілком новаторські (Про пісню «Пливе кача по Тисині», 2014). У статті вказано на літературне походження поетичного твору (В. Гренджа-Донський), розглянуто народні варіанти. Пісня стала реквіємом-прощанням за загиблими майданівцями «Небесної сотні». «Народнопоетичний

ужинок з припорошеного атомом поля» (2016) — польові дослідження, які провів автор 1996 в Чорнобильській зоні. Публікація приурочена 30-річчю Чорнобильської катастрофи.

II. Бібліографія наукових праць (2014—2019)

2014

1. Почин української фольклористичної енциклопедії (статті: «Вступ», с. 590—592; «Зоря», с. 605—606; Новицький Яків Павлович, с. 609—610). *Народознавчі зошити*. 2014. № 3. С. 590—618.

2. Закарбовані навечно (статті: Дем'ян Григорій Васильович, Мишанич Степан Васильович, Павлов Олег Данилович, Федас Йосип Юхимович). *Народознавчі зошити*. 2014. № 3. С. 612—620.

3. Священича родина Реваковичів у Волосянці. *Народознавчі зошити*. 2014. № 4. С. 669—686.

4. Бойківське весілля із села Довге на Дрогобиччині (у співавторстві з Г. Сокіл). *Народознавчі зошити*. 2014. № 4. С. 801—816.

5. Про пісню «Пливе кача по Тисині». *Народознавчі зошити*. 2014. № 4. С. 817—821.

2015

6. Матеріали до української фольклористичної енциклопедії (статті: Відділ фольклористики Інституту народознавства НАН України, с. 534—536; Довбуш Олекса Васильович, с. 544—545; Коцюбинський Михайло Михайлович, с. 555—556). *Народознавчі зошити*. 2015. № 3. С. 530—579.

7. Ювілейні силуетки фольклористів (статті: Борисенко Валентина Кирилівна, Дмитренко Микола Костянтинівич, Мушкетик Леся Георгіївна, Руда Тетяна Петрівна). *Народознавчі зошити*. 2015. № 3. С. 523—529.

8. Охримовичі та Реваковичі. (Родинні стосунки. Наукові пошуки. Національні позиції). *Народознавчі зошити*. 2015. № 3. С. 592—606.

9. Листування Олександра Кониського з Титом Реваковичем. *Народознавчі зошити*. 2015. № 3. С. 668—724.

10. Порівняння в народній прозі про голодомор. *Літературознавство. Фольклористика. Культурологія. Збірник наукових праць*. Черкаси, 2015. Вип. 18—20. С. 68—75.

11. Невідомий період душпастирської діяльності мітрата Олексія Базюка. *Народознавчі зошити*. 2015. № 5. С. 1239—1244.

2016

12. Волосянка у фольклорі та говірці. Збір. та упоряд. В. Сокол. Львів, 2016. 112 с.

13. Михайло Зубрицький. Зібрані твори і матеріали: у трьох томах. Упоряд. В. Сокол. Львів: Літопис, 2016. Т. 2. 614 с.

14. З народної біблії українців Карпат. Подвижник. Ювілейний науковий збірник на пошану доктора філологічних наук, професора М. Дмитренка. Упоряд. Ю.М. Шутенко. Київ: Сталь, 2015. С. 169—190.

15. Важливі документи з біографістики Володимира Охримовича. *Народознавчі зошити*. 2016. № 1. С. 210—215.

16. Народнописенний ужинок з припорошеного атомом поля. *Народознавчі зошити*. № 2. С. 289—307; № 3. С. 518—533.

17. Матеріали до фольклористичної енциклопедії України. Випуск 3. *Народознавчі зошити*. 2016. № 3. С. 589—630. (статті: «Am Ur-Quell», с. 589—590; Даль Володимир Іванович, с. 595—596; Пам'ять, с. 610—611).

18. Нелегкий шлях душпастиря Миколи Дичковського. *Народознавчі зошити*. 2016. № 3. С. 718—723.

19. Іван Франко і Тит Ревакович: маловідомі сторінки співпраці. *Народознавчі зошити*. 2016. № 6. С. 1268—1273.

20. Князі Лаборець та Федір Корятович в історії та народній традиції Закарпаття. *Науковий збірник Закарпатського музею народної архітектури та побуту*. Ужгород: Вид-во О. Гаркуші, 2016. Вип. 3. С. 277—280.

21. Легенда. *Енциклопедія сучасної України*. Київ, 2016. Т. 17. С. 8.

22. Фольклор у записах Юзефа Шнайдера на сторінках часопису «Lud». *Sphera of culture*. Lublin, 2016. F. 15. S. 124—128.

2017

23. Фольклорна проза про голодомори ХХ ст. в Україні: парадигма тексту. Львів, 2017. 448 с.

24. Матеріали до фольклористичної енциклопедії України. Випуск 4. (статті: Грицай Михайло Семенович, с. 702—703; Демінутиви у фольклорі, с. 703—704; Мазепа Іван Степанович, с. 721—722; Хмельницький Богдан, с. 727—728. *Народознавчі зошити*. 2017. № 3. С. 690—730.

25. Церква напередодні закриття: о. Іван Дьорка у Волосянці. *Народознавчі зошити*. 2017. № 3. С. 685—689.

2018

26. Учитель-патріот. *Народознавчі зошити*. 2018. № 5. С. 1223—1228.

27. Презентаційні розмисли: фольклорна проза про голодомори ХХ століття в Україні. *Народна творчість та етнологія*. 2018. № 5. С. 40—44.

28. Українська фольклористична енциклопедія. Керівник проекту, науковий редактор, упорядник Василь Сокол. Львів, 2018. 808 с.

Передмова. *Українська фольклористична енциклопедія*. С. 7—10.

Статті в «Українській фольклористичній енциклопедії»: «Am Ur-Quell» («Біля праджерел», 1890—1898), с. 19—20; Ангели, с. 20—21; Андреев Микола Петрович, с. 22; Андрій, святий, с. 23; Антонович Володимир Боніфатійович, с. 25; Безродний Федір, с. 42; Білинський Петро Степанович, с. 57—58; Бобкова Валентина Степанівна, с. 62; Борисенко Валентина Кирилівна, с. 72—73; Бріцина Олександра Юрївна, с. 77—78; Булашев Георгій Онисимович, с. 79—80; Бурачинська Цецилія Йосипівна, с. 81; Буряк Володимир Дмитрович, с. 81—82; Варіант, с. 87; Вархол Надія, с. 87—88; В(у)довиченко Івась (Коновченко), с. 92—93; Версія, с. 100—101; Веселовський Іван-Богдан Остапович, с. 112; Відділ фольклористики Інституту народознавства НАН України, с. 117; Відьма, с. 119; «Восточнославянський фольклор: словарь научной и народной терминологии», с. 135—136; Гайдамаки, с. 142—143; «Галицько-руські народні легенди», 1902, с. 145—146; Гарасим Ярослав Іванович, с. 150; Гнідич Павло Олександрович, с. 160—161; Грицай Михайло Семенович, с. 180—181; Гулак-Артемівський Олексій Львович, с. 189—190; Гуць Михайло Васильович, с. 193—194; Даль Володимир Іванович, с. 197—198; Демінутиви у фольклорі, с. 202—203; Дем'ян Григорій Васильович,

с. 207—209; Дмитренко Микола Костянтинівич, с. 221—222; Довбуш Олекса Васильович, с. 226—227; Дунаєвська Лідія Францівна, с. 241—242; «Етнографічний збірник», 1895—1929, с. 252—253; Жанр у фольклорі, с. 266; Желехівський Євген Ієронімович, с. 269—270; Заклинський Корнило Романович, с. 282—283; «Записки о Южной Руси», 1856—1857, с. 288—289; «Зоря», с. 306—307; Івановська Олена Петрівна, с. 314—315; Івашків Василь Михайлович, с. 316—317; Ігор, князь, с. 318; Ільницький Микола Миколайович, с. 322—323; Казка, с. 334—335; Калнишевський Петро Іванович, с. 342—343; Кейда Федір Федорович, с. 353—354; Кий, Щек, Хорив і Либідь, с. 357—358; Кожум'яка Кирило (у співавторстві), с. 377; Корятович Федір, князь с. 404—405; Костик Василь Васильович, с. 405—406; Коцюбинський Михайло Михайлович, с. 410—411; Куліш Пантелеймон Олександрович, с. 427—428; Лаборець, князь, с. 436; Легенда, с. 441—442; «Легенди та перекази», 1985, с. 442—443; Мазепа Іван Степанович, с. 466—467; Маркевич Олексій Іванович, с. 478; Матяш Коврін, с. 487—488; Маховська Світлана Вікторівна, с. 488—489; Микитенко Оксана Олегівна, с. 493—494; Михайлик, с. 499; Мишанич Степан Васильович, с. 501—503; Мойсей, пророк, с. 508—509; Мочульський Михайло Михайлович, с. 512; Мушкетик Леся Георгіївна, с. 517—518; Народна проза, с. 526; Народне оповідання, с. 528—529; «Народні оповідання про опришків», 1910, с. 535—536; Невербальні засоби вираження у фольклорі, с. 544—545; Новицький Яків Павлович, с. 550—551; Ной, с. 551—552; Олег, князь, с. 558—559; Ольга, княгиня, с. 560; Опришки, с. 562—563; Охримович Володимир Юліанович, с. 567—568; Павлов Олег Данилович, с. 572—573; Пам'ять, с. 575—576; Ревакович Тит Іванович, с. 635—636; Руда Тетяна Петрівна с. 646—647; Святослав Володимирович, князь, с. 663—664; Семенюк Лариса Степанівна, с. 665; Сенько Іван Михайлович, с. 665—666; Сірко Іван Дмитрович, с. 668; Скальковський Аполлон Олександрович, с. 669—670; Снігирьова Лілія Михайлівна, с. 675; Степаненко Василь Пилипович, с. 687—688; Тершаковець Михайло Іванович, с. 704; Ткаченко Григорій Васильович, с. 707—708; Федас Йосип Юхимович, с. 726—727; Хланта Іван

Васильович, с. 741—742; Хмельницький Богдан (Зіновій) Михайлович, с. 743; Шкляєва Наталія Володимирівна, с. 770; Шнайдер Юзеф, с. 772—773; Шумада Наталія Сергіївна, с. 775—776; Ярмоленко Наталія Миколаївна, с. 791.

2019

29. Михайло Зубрицький. Зібрані твори і матеріали у трьох томах. Редкол. В. Сокіл та ін. Львів: Літопис, 2019. Т. 3. 1024 с.

30. Епістолярій Тита Реваковича. Львів, 2019. 874 с.

31. «Зелені гори, не тужіть за нами». Народні пісні з Довгого та околиць у записках Василя Сокола. Львів, 2019. 368 с.

32. Формування та утвердження національної позиції педагога Григорія Дем'яна (у співавторстві з Галиною Коваль). *Народознавчі зошити*. 2019. № 4. С. 787—806.

Висновки. Із викладеного можна зробити певні підсумки. За п'ять останніх років В. Сокіл наростив свої наукові потуги. Він результативно працював над виданнями книжкового формату. Дуже важлива монографія про голодомори в Україні, яку було високо оцінено в науковому світі. Під його керівництвом завершена перша в Україні фольклористична енциклопедія, присвячена 200-літтю цієї науки. Унікальна за обсягом, масштабністю матеріалу представлена епістолярна спадщина Т. Реваковича. Не менш продуктивними виявилися і власні фольклорні зібрання з Волосянки, Довгого та околиць.

1. Павлюк С. Велична місія вченого. *Народознавчі зошити*. 2014. № 4. С. 639—641.
2. Коваль Г., Сокіл Г. «А вже осінь прийшла у мій сад...» (Із фольклористичного доробку Василя Сокола). *Народознавчі зошити*. 2014. № 4. С. 642—668.
3. Василь Сокіл. *Бібліографічний покажчик*. Упоряд. Н. Сокіл-Клепар. Львів, 2014. 180 с.

REFERENCES

- Pavlyuk, S. (2014). The great mission of the scientist. *The Ethnology Notebooks*, 4, 639—641 [in Ukrainian].
- Koval, G., & Sokol, G. (2014). «And Autumn Has Come to My Garden ...» (From Vasylya Sokola Folklore Works). *The Ethnology Notebooks*, 4, 642—668 [in Ukrainian].
- Vasyl, Sokil. *Bibliographic index*. (2014). Lviv [in Ukrainian].